

Nr. 2743/DGISSEP/21.12.2017

**Aprobat,
SECRETAR DE STAT,
Ariana Oana BUCUR**

**Avizat,
Director general,
Corina MARIN**

REGULAMENT SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA OLIMPIADEI DE PEDAGOGIE - PSIHLOGIE (LICEE PEDAGOGICE)

Capitolul I Cadrul general

Art. 1 Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și desfășurare a Olimpiadei de Pedagogie – Psihologie (licee pedagogice), numită în continuare Olimpiada, și este elaborat conform prevederilor *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobată prin OMECTS nr. 3035/2012.

Art. 2 (1) Olimpiada se desfășoară, pe niveluri de vârstă și de pregătire didactică, corespunzător specializărilor din cadrul profilului pedagogic, în intervalul claselor a IX-a - a XII-a, pe două secțiuni :

(2) Secțiunile și disciplinele Olimpiadei sunt următoarele:

a. **Pedagogie**-pentru disciplinele: *Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului, Teoria și practica instruirii și evaluării, Managementul clasei de elevi, Didactici inovative, Managementul proiectelor educaționale*, Educația adulților*, Teoria educației și managementul clasei de elevi*, Introducere în pedagogie. Educația timpurie*, Curriculum pentru educație timpurie*, Educația copiilor cu nevoi speciale*, Educație diferențiată*, Joc și învățare*, Managementul grupului de copii și al relațiilor cu familia**

b. **Psihologie**-pentru disciplinele: *Psihologie generală, Psihologia educației, Psihologia educației. Activități de dezvoltare cognitivă, senzorio-motrică, socio-afectivă și de dezvoltare a capacității de învățare ale copilului de la 0 la 3 ani*, Psihologia vârstelor, Psihopedagogie specială, Psihologia copilului și a relației mamă-copil*, Psihologia copilului și a adolescentului**

* Sub rezerva existenței claselor cu specializarea respectivă

Art. 3 (1) Etapele Olimpiadei sunt: județeană și națională.

(2) Selecția elevilor, indiferent de etapa Olimpiadei, se face pe clase, corespunzător celor două secțiuni, cu respectarea ierarhiei rezultate din evaluare.

Capitolul II Organizarea Olimpiadei

Art. 4 (1) Olimpiada este organizată de MEN, prin inspectoratele/unitățile școlare subordonate, în parteneriat cu instituții de învățământ superior și de cercetare din țară sau din

afara țării, cu edituri, organizații nonguvernamentale, structuri asociative locale, instituții de cultură etc.

(2) Responsabilitatea organizării și desfășurării Olimpiadei revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic, inspectoratelor școlare și direcțiilor cu atribuții în organizarea competițiilor școlare din cadrul ministerului educației.

Art. 5 Comisiile de organizare și evaluare ale Olimpiadei sunt constituite și funcționează conform prevederilor *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

Art. 6 (1) Pentru etapa națională, Comisia Centrală a Olimpiadei se înființează prin notă întocmită de către inspectorul/consilierul din cadrul MEN, avizată de directorul direcției responsabile și aprobată de Secretarul de Stat pentru învățământ preuniversitar.

(2) Componenta Comisiei Centrale este cea prevăzută în *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

(3) Președintele Comisiei Centrale este un cadru didactic universitar de la o universitate apropiată de locul de desfășurare a Olimpiadei, având cel puțin funcția didactică de lector, cu autoritate științifică și profesională și cu expertiză în evaluare în învățământul preuniversitar.

(4) Cei doi președinți executivi sunt cadre didactice din învățământul preuniversitar, având funcții de îndrumare și control, (inspector general/consilier în MEN, director al unei unități de învățământ cu profil pedagogic etc.), cu experiență în management educațional, în organizarea olimpiadei, și cu autoritate profesională.

(5) Cei doi vicepreședinți sunt cadre didactice din învățământul preuniversitar, având specializări din domeniul secțiunii pe care o coordonează - pedagogie sau psihologie - cu experiență în evaluare și în organizarea olimpiadei, având gradul I și autoritate profesională.

Art. 7 Norma de participare la etapa națională este următoarea: 1 loc/clasă de studiu/secțiune, indiferent de disciplină, maximum 8 locuri/județ.

Capitolul III Probele

Art. 8(1) Proba susținută de concurenți în cadrul olimpiadei este probă scrisă, individuală.

(2) Pregătirea elevilor pentru Olimpiadă vizează cunoașterea de către aceștia a conținuturilor menționate în Tematica anexată, ce reprezintă parte integrantă a prezentului Regulament.

(3) Pentru elaborarea lucrărilor, concurenții vor apela atât la conținuturile specifice disciplinelor din domeniul științelor educației cât și la cultura lor generală, la experiența și la competența lor culturală.

Art. 9 Timpul de lucru este de 3 ore, la ambele etape.

Art. 10 Structura probei este următoarea:

Pe baza a două texte/fragmente de text din literatura psihopedagogică, se formulează 3 subiecte, astfel concepute:

1. un item obiectiv sau semiobiectiv care vizează cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini dobândite de elevi prin învățare și practică pedagogică, precum și capacitatea acestora de a realiza transferuri transdisciplinare;

2. un item subiectiv de tip eseu structurat care vizează analiza și interpretarea unor idei sau procese educaționale, caracterizarea, sau sinteza unor elemente structurale și interpretarea aspectelor care se constituie în elemente definitorii ale domeniului psihopedagogic abordat;

3. un item subiectiv de tip eseu nestructurat care vizează competențele acțional-strategice ale elevului (exemplu: determinarea scopurilor și prognozarea rezultatelor așteptate, identificarea și soluționarea problemelor, planificarea acțiunilor, a activităților, selectarea modalităților optime de realizare a activității conform planului, evaluarea rezultatelor ei).

Art. 11 Programul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei va fi conceput de către inspectorul de specialitate/ directorul liceului pedagogic din județul gazdă și avizat de inspectorul/consilierul responsabil din MEN.

Art. 12 (1) Modalitatea de desfășurare a probei Olimpiadei la etapa județeană revine comisiilor de organizare și evaluare de la nivelul județului, conform *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

(2) La etape județeană și națională, responsabilitatea elaborării subiectelor revine grupului de lucru, parte a Comisiei Centrale, desemnat în acest sens de către inspectorul/consilierul responsabil din MEN.

Capitolul IV Evaluarea

Art. 13 (1) Evaluarea este realizată de profesori din învățământul preuniversitar, nominalizați în comisii pentru fiecare etapă, având competențe și expertiză în domeniul evaluării la nivel de excelență, care nu au rude în concurs sau elevi calificați la disciplina la care evaluează.

(2) Evaluarea respectă baremele, elaborate de grupul de lucru pentru fiecare disciplină și validate de Comisia Centrală.

Art. 14 Rezultatele elevilor se apreciază cu punctaje cuprinse între 0 și 100.

Art. 15 (1) Calificarea concurenților pentru etapa națională se face în ordinea descrescătoare a punctajelor, la nivelul unei clase de studiu, indiferent de disciplina la care participă elevul, pentru fiecare dintre cele două secțiuni. În funcție de performanța obținută de elevi, comisia locală poate decide să repartizeze locurile numai la anumite discipline/clase de studiu, cu încadrarea în norma de participare.

(2) Calificarea elevilor la etapa națională a olimpiadei este condiționată de obținerea unui punctaj minim de 85 de puncte.

(3) Comisia județeană/centrală include subcomisii, distribuite pe cele două secțiuni și pe discipline, alcătuite din profesori evaluatori care nu au elevi calificați la disciplina respectivă și din coordonatori, câte unul pentru fiecare specializare a profilului. Numărul maxim al profesorilor evaluatori în cadrul unei subcomisii este 4 (două echipe).

(4) Fiecare secțiune este coordonată de câte unul dintre vicepreședinți, potrivit domeniului de referință (pedagogie/psihologie).

(5) Profesorii evaluatori vor marca greșelile prin sublinierea acestora.

(6) În cazul unei diferențe mai mari de 10 puncte între cei doi evaluatori, comisia de organizare și evaluare/centrală numește alți doi profesori care să evalueze lucrarea. Punctajul acordat de cea de-a doua comisie rămâne definitiv.

(7) După finalizarea probei, Comisia de organizare și evaluare/Centrală va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, numai în ordine alfabetică.

(8) Rezultatele obținute de concurenți pot fi contestate.

(9) Concurentul care depune contestație poate solicita să își vadă propria lucrare, în prezența unui membru al comisiei, fără a i se elibera o copie după aceasta și fără a avea dreptul de a o fotografia.

Art. 16 La ambele etape ale Olimpiadei, subcomisia de contestații va fi constituită din profesorii membri ai comisiei, care nu au evaluat inițial la disciplina respectivă.

Art. 17 (1) Pentru lucrările care au primit inițial punctaje cuprinse între 95–100, punctajul definitiv este acela acordat de subcomisia de contestații.

(2) Pentru lucrările care au primit inițial alte punctaje decât cele menționate la alin. (1), punctajul definitiv este acela acordat de subcomisia de contestații, dacă între punctajul inițial și punctajul acordat la contestație există o diferență de cel puțin 5 puncte. Dacă diferența dintre cele două punctaje este mai mică de 5 puncte, punctajul definitiv este cel inițial.

Art. 18 (1) La etapa națională, contestarea rezultatelor obținute se face prin completarea de către elevul concurent a formularului pus la dispoziție de comisia centrală, pe care îl vor semna atât acesta cât și profesorul însoțitor al lotului.

(2) Nu se admite depunerea contestației de către altă persoană (părinte, profesor, coleg etc.), în absența elevului în cauză.

(3) Retragerea contestației se poate face în prima oră după expirarea termenului de depunere a acesteia și numai de către elevul în cauză. Părintele/ susținătorul legal/ profesorul însoțitor va contrasemna cererea de retragere a contestației.

(4) După rezolvarea contestațiilor, comisia județeană/centrală stabilește și afișează rezultatele finale. În baza clasamentului final, se va face premiarea.

Art. 19 Lucrările de la etapa județeană /națională se păstrează în unitatea școlară-gază, timp de un an.

Art. 20 Orice problemă ivită în procesul de evaluare va fi rezolvată, prin consultare, în cadrul comisiei județene/centrale, care-și va asuma și deciziile în acest sens.

Capitolul V Premierea

Art. 21 Acordarea premiilor la Olimpiadă se face conform precizărilor din *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

Art. 22 (1) La etapa națională, un concurent poate primi premiu, pentru un punctaj de minimum 85, mențiune, pentru un punctaj de minimum 80 (acordate de MEN) sau/și premiu special, oferit de sponsori/inspectoratul școlar organizator, pentru un punctaj de minimum 75.

(2) De regulă, se acordă câte un premiu pentru fiecare categorie, fără a se depăși numărul maxim de trei premii pentru fiecare clasă, la fiecare dintre cele două secțiuni.

(3) La etapa națională, premiile și mențiunile se vor acorda, **pentru fiecare clasă** în parte, conform unei ierarhii generale, realizate la nivelul unei clase de studiu, indiferent de disciplină, pentru fiecare dintre cele două secțiuni: **Pedagogie** și **Psihologie**, după cum urmează :

- câte un premiu I, II și III pentru secțiunea Pedagogie, la nivelul fiecărei clase de studiu ;
- câte un premiu I, II și III pentru secțiunea Psihologie, la nivelul fiecărei clase de studiu ;
- mențiuni, pentru fiecare secțiune, conform Metodologiei-cadru ;
- premii speciale, cu respectarea condiției de punctaj.

Art. 23 În situația punctajelor egale, menținute și după aplicarea criteriilor de departajare elaborate, aprobate și comunicate concurenților odată cu baremul de către comisia centrală, se pot acorda mai multe premii de același tip, cu respectarea numărului maxim de premii aprobat.

Capitolul VI Dispoziții finale

Art. 24 (1) După definitivarea loturilor județene, inspectorii de specialitate vor organiza, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați, cu profesorii însoțitori și/sau cu părinții elevilor, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională.

(2) Elevii din fiecare județ/ municipiul București, participanți la etapa națională, vor fi însoțiți de câte un profesor, conform normativelor în vigoare.

(3) Elevii participanți la fiecare etapă a olimpiadei vor avea asupra lor carnetul de elev cu fotografie, ștampilat pentru anul școlar în curs, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității.

(4) Elevii participanți la etapa națională a olimpiadei vor prezenta la soirea în campusul olimpiadei avizul epidemiologic, eliberat de medicul de familie cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

Art. 25 Profesorul delegat pentru a însoți elevii la etapa națională răspunde de supravegherea acestora pe toată perioada deplasării lor la etapa națională a olimpiadei și în timpul desfășurării acesteia.

Art. 26 În situația în care unul dintre elevii calificați nu poate sau nu mai dorește să participe, va fi înlocuit de următorul elev din ierarhia nivelului respectiv.

Art. 27 (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar gazdă.

(2) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională/internațională din fiecare județ vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(3) Elevilor care fac parte din loturile reprezentative li se aprobă, la cerere, deplasarea la/de la etapa națională pe cont propriu, cu condiția asumării responsabilității integrale privind securitatea acestora de către părinte/tutore legal în cazul elevilor minori sau de către aceștia, în cazul elevilor majori, printr-un document motivat, semnat și datat. Cererea va fi depusă la inspectoratul școlar.

Art. 28 Toate informațiile privitoare la organizarea și desfășurarea competițiilor școlare vor fi făcute publice numai de către președinții/președinții executivi/ vicepreședinții comisiilor.

DIRECTOR,
Anca-Denisa PETRACHE

CONSILIER,
Alina-Mihaela NEAMȚU

**TEMATICA
PENTRU OLIMPIADA DE PEDAGOGIE-PSIHOLOGIE
ETAPELE JUDEȚEANĂ/NAȚIONALĂ, 2017/2018**

Pentru etapa județeană sunt valabile toate conținuturile, cu excepția celor marcate cu asterisc (*). Pentru etapa națională sunt valabile toate conținuturile din tematică, inclusiv cele marcate cu asterisc (*).

A. Specializarea: ÎNVĂȚĂTORI- EDUCATOARE

A. 1 SECȚIUNEA PEDAGOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului*

Temele din programă 1, 2 și 3

- 1. Sistemul științelor educației**
 - 1.1 Educația – obiect de studiu al științelor educației
 - 1.2 Disciplinele educaționale și relațiile dintre ele
 - 1.3 *Evoluția concepțiilor despre educație**
- 2. Educația – delimitări conceptuale**
 - 2.1 Structura educației
 - 2.2 Determinările educației
 - 2.3 Funcțiile individuale și sociale ale educației
 - 2.4 Rolul educației în dezvoltarea personalității. Educabilitatea
- 3. *Forme și tipuri de educație****
 - 3.1 *Educația formală, nonformală, informală**
 - 3.2 *Autoeducația**
 - 3.3 *Educația permanentă**
 - 3.4 *Interdependența formelor și tipurilor de educație**

Clasa a X-a

Disciplina: *Teoria și practica instruirii și evaluării*

Temele din programă 1, 4 și 5

1. Procesul de instruire: predare-învățare-evaluare
4. Normativitatea instruirii – principiile didactice
5. Metodologia instruirii
 - 5.1. Metode de instruire
 - 5.2. *Resurse tehnice ale instruirii**
 - 5.2.1. *Categorii de mijloace de învățământ**
 - 5.3. *Moduri de instruire (frontal, individual, grupal)**
 - 5.4. *Strategii de predare-învățare**
 - 5.4.1. *Tipuri de strategii de predare-învățare**
 - 5.4.2. *Criterionii și tipuri de structurare**

Clasa a XI-a

Disciplina: *Managementul clasei de elevi*

Tema 2: 2.1, 2.2

2. Managementul clasei de elevi – delimitări conceptuale (planificare, organizare, coordonare, control, evaluare, decizie, intervenție, situație de criză)

2.1. Dimensiunile managementului clasei de elevi

- ✓ Dimensiunea ergonomică
- ✓ Dimensiunea psihologică
- ✓ Dimensiunea socială
- ✓ Dimensiunea normativă
- ✓ Dimensiunea operațională
- ✓ Dimensiunea inovatoare

2.2. *Tipuri de climat psihosocial**

Clasa a XII-a

Disciplina: *Psihopedagogie specială*

Temele din programă: 1, 2 (2.1- 2.4)

1. Psihopedagogia specială – delimitări conceptuale (normalitate, anormalitate, deficiență, incapacitate, handicap, recuperare, cerințe educative speciale, compensare etc.)

2. Tipuri de deficiențe – caracteristici psihologice, etiologie

2.1. Deficiența mintală

2.2. Deficiența auditivă

2.3. Deficiența vizuală

2.4. *Tulburările de limbaj**

Disciplina: *Didactici inovative*

- ✓ Delimitări conceptuale: monodisciplinaritate, pluridisciplinaritate, interdisciplinaritate, transdisciplinaritate
- ✓ Fundamente sociale, psihologice și pedagogice ale abordării integrate
- ✓ Interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea: premise, concepte, competente, finalități
- ✓ Temele cross-curriculare
- ✓ Abordări integrate ale predării-învățării, promovate de diferite alternative educaționale (Montessori, Step by Step, Waldorf, Planul Jena)
- ✓ *Premise ale diferențierii instruirii: teoria inteligențelor multiple, teoria inteligenței emoționale, stiluri de învățare**

A.2 SECȚIUNEA PSIHOLOGIE

Clasa a X-a

Disciplina: *Psihologie Generală*

Temele 2: 2.1, 2.2, 2.4.1

2. Categoriile de mecanisme psihice

2.1. Mecanisme psihice de cunoaștere primară (senzații, percepții, reprezentări)

2.1.1. Senzația (definire și specific psihologic, proprietăți, legile senzațiilor, rolul senzațiilor în diferite activități)

2.1.2. Percepția (definire și specific psihologic, modele explicativ interpretative, mecanismele și legile percepției, formele complexe ale percepției și rolul lor în activitate)

2.1.3. Reprezentarea (definire și natura contradictorie a reprezentării, specific psihologic și mecanisme, clasificare, proprietăți, rolul reprezentărilor în activitatea intelectuală)

2.2. Mecanisme psihice de cunoaștere superioară (gândire, memorie, imaginație)

2.2.1. Gândirea

2.2.1.1. Definire și caracterizare psihologică; centralitatea gândirii în procesul cunoașterii

2.2.1.2. Modele explicativ-interpretative ale gândirii

2.2.1.3. Laturile gândirii (informațională, operațională)

2.2.1.4. Tipuri de gândire

2.2.1.5. Activitățile gândirii (conceptualizarea, înțelegerea, rezolvarea problemelor)

2.2.1.6. Rolul gândirii în activitățile de învățare, rezolvare de probleme, creație

2.2.2. Memoria

2.2.2.1. Definire și caracteristici

2.2.2.2. Procesele memoriei (memorarea, păstrarea, reactualizarea)

2.2.2.3. Tipuri, forme ale memoriei

2.2.2.4. Modele explicativ interpretative ale memoriei

2.2.2.5. Legile și optimizarea memoriei

2.2.2.6. Rolul memoriei în învățare; memoria și performanțele școlare

2.2.3. Imaginația

2.2.3.1. Accepțiuni ale termenului imaginație și definirea acestuia

2.2.3.2. Caracteristicile și funcțiile memoriei

2.2.3.3. Formele imaginației

2.2.3.4. Modalități de stimulare a imaginației creatoare la elevi

2.4. *Mecanisme de reglare psihică (comunicare și limbaj)**

2.4.1. *Comunicare și limbaj**

2.4.1.1. *Noțiuni de bază**

2.4.1.2. *Scopurile și rolurile comunicării**

2.4.1.3. *Formele comunicării**

2.4.1.4. *Funcțiile comunicării și ale limbajului**

2.4.1.5. *Rolul comunicării și al limbajului în activitatea umană**

Clasa a XI-a

Disciplina: Psihologia vârstelor

Temele 1, 2, 3, 4, 5

1. Obiectul psihologiei vârstelor

1.1. Locul acesteia în sistemul științelor psihologice

1.2. Relațiile psihologiei vârstelor cu alte științe

2. Noțiunea de dezvoltare psihică– stadialitate

2.1. Factorii fundamentali ai dezvoltării psihice

2.2. Principalele teorii explicative

3. Caracterizarea principalelor aspecte ale dezvoltării organice și funcționare în etapa prenatală

3.1. Fenomene de prepsihism

3.2. Factori pozitivi și nocivi care pot acționa în etapa prenatală

3.3. Nașterea și adaptarea copilului la mediul extern

4. Dezvoltarea fizică de la 0 la 3 ani

4.1. Dezvoltarea sensibilității, debutul percepției și îmbunătățire agradata a acesteia

4.2. Dezvoltarea socio-afectivă și a mecanismelor verbale

4.3. Dezvoltarea intelectuală

4.4. Conștiința de sine și începuturile manifestării EU-lui

4.5. Dezvoltarea fizică

4.6. Evoluția proceselor senzoriale și logice

5. Dezvoltarea limbajului și a performanței lingvistice a preșcolarului*

5.1. Reglajul voluntar al conduitei, maturizarea afectivă*

5.2. Structuri motivaționale*

5.3. Dezvoltarea bazelor personalității*

5.4. Caracteristicile jocului în perioada preșcolară, specificul învățării, tipuri de activitate

creative*

5.5. Adaptarea copilului la activitățile de tip preșcolar*

Clasa a XII-a

Disciplina: Psihologia educației

Temele din programă: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 (Învățarea școlară, fără 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4), 2.3, 3, 4.2, 4.3, 4.5.

1. Psihologia educației – statut teoretic și aplicativ

1.1. Obiect, metode și concepte de bază în psihologia educației

1.2. Psihologia educației în școală

2. Învățarea în contextul psihologiei educației

2.1. Conceptul de învățare – definiții, teorii

2.2. Învățarea școlară – caracteristici, factori interni și externi

2.3. Conceptul de învățare autonomă

3. Structura psihologică a învățării

3.1. Niveluri, forme și tipuri de învățare

3.2. Mecanismele psihice și învățarea

3.3. Personalitate și învățare

4. *Învățarea în școală**

4.2. *Factorii cognitivi (mecanismele psihice de cunoaștere senzorială și logică, inteligența,*

rezolvarea de probleme, creativitatea) și noncognitivi (motivația, voința, atenția, afectivitatea,

*structuri de personalitate) ai învățării în școală**

4.3. *Strategii (primare și de suport, algoritmică, euristică, analogică, de autoreglare, asertive*

*etc.) și stiluri de învățare (impulsiv-reflexiv, analitic-sintetic etc.)**

4.5. *Reușită și eșec în învățarea școlară – metode și tehnici de cunoaștere a potențialului de învățare al elevilor**

B. SPECIALIZAREA: EDUCATOR- PUERICULTOR

B. 1 SECȚIUNEA PEDAGOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Introducere în pedagogie. Educația timpurie*

1. Pedagogia în cadrul științelor educației

1.1. Educația – o caracteristică esențială a devenirii umane

1.2. Științe care studiază educația și relația dintre ele

1.3. Pedagogia – artă și știință a educației

1.4. Domeniile pedagogiei și rolurile lor în educație

1.5. Elemente de istorie a pedagogiei - concepții despre educația timpurie

2. Educația – delimitări conceptuale

2.1. Scopul educației în devenirea umană. Educabilitatea

2.2. Funcțiile educației

2.3. Forme ale educației (formală, nonformală, informală)

2.4. Dimensiuni ale educației (fizică, afectivă, socială, intelectuală, artistică)

2.5. *Educația permanentă. Autoeducația. Creativitatea**

Clasa a X-a

Disciplina: *Curriculum pentru educație timpurie*

Curriculum – delimitări conceptuale

Specificul curriculumului pentru educație timpurie

Specificul dezvoltării la vârsta antepreșcolară – nevoile de dezvoltare specifice bebelușului și copilului mic

Caracteristicile și specificul învățării la copiii de la naștere la 3 ani

Finalități și conținuturi educaționale

- Categoriile de finalități educaționale; clasificări; metodologii de operaționalizare a obiectivelor; valori fundamentale promovate de curriculumul pentru educație timpurie

- *Conținuturi ale învățării; delimitări conceptuale; criterii de selecție și de organizare a conținuturilor pentru educație timpurie; curriculum structurat pe domenii de dezvoltare**

Clasa a XI-a

Disciplina: *Educația copiilor cu nevoi speciale*

Temele din programă I, II

I. Educația copiilor cu nevoi speciale – delimitări conceptuale

- Statutul interdisciplinar: relațiile cu psihologia, pedagogia, psihopedagogia specială și alte științe
- Problematika terminologiei în literatura de specialitate: nevoi speciale, cerințe educaționale speciale (CES), deficiență, dizabilitate, handicap, tulburare, integrare, incluziune, educație specială, școală specială, educație incluzivă, școală incluzivă, program de servicii personalizate, program de intervenție personalizată, profesor itinerant și de sprijin.

II. Etiologia specifică diferitelor tipuri de nevoi speciale

- Rolul factorilor endogeni și exogeni în modificările morfo-funcționale ale sistemului nervos central, ale analizatorilor și ale aparatului fono-articulator
- *Tipuri de nevoi speciale, în funcție de factorii etiologici, sociali și culturali**
- *Frecvența anumitor tipuri de nevoi speciale**

Clasa a XII-a

Disciplina: *Joc și învățare*

Temele I, II, III

I. Specificul obiectului de studiu *Joc și învățare*

Jocul și învățarea: delimitări conceptuale

Necesitatea și importanța studierii jocului în perioada antepreșcolară

Rolul jocului în dezvoltarea psihosocială a copilului

II. Noțiuni generale despre joc

Jocul - activitate specific umană

Repere în evoluția teoriilor despre joc

Concepții contemporane asupra jocului

Definiții ale jocului

Funcțiile jocului

Elementele psihologice ale jocului

Clasificarea jocurilor

III. *Jocul ca activitate fundamentală a copilului**

*Evoluția comportamentului de joc la copilul de 0-3 ani**

*Rolul educator-puericultorului în activitățile ludice**

*Cerințe generale privind organizarea spațiului fizic pentru educația și dezvoltarea copilului de la naștere la 3 ani**

*Jocuri și activități la alegere: caracteristici, evoluția raportului între manifestare liberă a copilului și îndrumare**

Disciplina: *Educație diferențiată*

Temele: I, II, III

I. Educația diferențiată, delimitări conceptuale

- Principii, caracteristici, finalități, beneficii
- Clarificări terminologice: diferențiere, individualizare, personalizare, învățare centrată pe elev

II. Fundamentele socio-psiho-pedagogice ale educației diferențiate

- Tipologii ale dotării aptitudinale (subdotat, dotat, superior dotat și supradotat) și modele teoretice explicative (teoria inteligențelor multiple elaborată de Howard Gardner, modelul multifactorial elaborat de Heller și Hany etc.)
- Fundamentele psihogenetice ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii
- Fundamentele socio-culturale ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii

III. Direcții ale diferențierii intervențiilor educaționale/experiențelor de învățare*

- *Diferențierea din perspectiva educatorului: adaptarea modalităților de comunicare, a sarcinilor, a mediului psihologic**
- *Diferențierea experiențelor de învățare și dezvoltare din perspectiva copilului**
- *Specificul diferențierii intervențiilor de îngrijire și educație la copiii mici**

Disciplina: *Managementul grupului de elevi și al relațiilor cu familia*

Temele: I, II, III, IV

I. Managementul grupului

- Delimitări conceptuale
- Rolurile manageriale ale educatorului puericultor (funcții): planificare, organizare, conducere, comunicare, motivare, consiliere, control/ evaluare

II. Grupul social – tipologie, particularități

- Clasificarea grupurilor sociale
- Aspecte specifice ale grupurilor corespunzătoare vârstei de 0-3 ani

III. Familia ca grup social

- Caracteristici ale familiei ca grup social
- Tipuri de familii
- Relații în cadrul familiei
- Funcții ale familiei
- Rolul familiei în dezvoltarea personalității copilului

IV. Grupul de copii ca grup social*

- *Grupul de copii ca grup educativ**
- *Coeziunea grupului de copii**
- *Personalitatea (sintalitatea) grupului de copii**

B.2 SECȚIUNEA PSIHOLOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Psihologie generală*

Temele 1, 2: 2.1, 2.2, 2.3.1, 2.3.2.

1. Obiect și noțiuni fundamentale ale psihologiei

- 1.1. Obiectul psihologiei, coordonate istorice, importanța studierii psihologiei
- 1.2. Noțiuni fundamentale ale psihologiei (procese, mecanisme, activități, funcții, însușiri fizice)
- 1.3. Noțiuni introductive despre metodele psihologiei
- 1.4. Relația psihologiei cu alte domenii ale cunoașterii (științele socio-umane, neurofiziologia, genetica, cibernetica, noile tehnologii ale informației)

2. Categoriile de mecanisme psihice

- 2.1. Mecanisme psihice de cunoaștere primară (senzații, percepții, reprezentări)
 - 2.1.1. Senzația (definire și specific psihologic, proprietăți, legile senzațiilor, rolul senzațiilor în diferite activități)
 - 2.1.2. Percepția (definire și specific psihologic, modele explicativ interpretative, mecanismele și legile percepției, formele complexe ale percepției și rolul lor în activitate)
 - 2.1.3. Reprezentarea (definire și natura contradictorie a reprezentării, specific psihologic și mecanisme, clasificare, proprietăți, rolul reprezentărilor în activitatea intelectuală)
- 2.2. Mecanisme psihice de cunoaștere superioară (gândire, memorie, imaginație)
 - 2.2.1. Gândirea
 - 2.2.1.1. Definire și caracterizare psihologică; centralitatea gândirii în procesul cunoașterii
 - 2.2.1.2. Modele explicativ-interpretative ale gândirii
 - 2.2.1.3. Laturile gândirii (informațională, operațională)
 - 2.2.1.4. Tipuri de gândire
 - 2.2.1.5. Activitățile gândirii (conceptualizarea, înțelegerea, rezolvarea problemelor)
 - 2.2.1.6. Rolul gândirii în activitățile de învățare, rezolvare de probleme, creație
 - 2.2.2. Memoria
 - 2.2.2.1. Definire și caracteristici
 - 2.2.2.2. Procesele memoriei (memorarea, păstrarea, reactualizarea)
 - 2.2.2.3. Tipuri, forme ale memoriei
 - 2.2.2.4. Modele explicativ interpretative ale memoriei
 - 2.2.2.5. Legile și optimizarea memoriei
 - 2.2.2.6. Rolul memoriei în învățare; memoria și performanțele școlare
 - 2.2.3. Imaginația
 - 2.2.3.1. Accepțiuni ale termenului imaginație și definirea acestuia
 - 2.2.3.2. Caracteristicile și funcțiile memoriei
 - 2.2.3.3. Formele imaginației
 - 2.2.3.4. Modalități de stimulare a imaginației create de elevi
- 2.3. *Mecanisme de stimulare și de energizare a comportamentului (motivația, afectivitatea)**
 - 2.3.1. *Motivația **
 - 2.3.1.1. *Conceptul de motivație**

- 2.3.1.2. *Trebuințe și motive**
- 2.3.1.3. *Motivație și performanță; optimumul motivațional**
- 2.3.2. *Afectivitatea **
- 2.3.2.1. *Definirea și specificul proceselor afective**
- 2.3.2.2. *Proprietățile proceselor afective**
- 2.3.2.3. *Clasificarea trăirilor afective**
- 2.3.2.4. *Rolul afectivității**

Clasa a X-a

Disciplina: Psihologia copilului și a relației mamă-copil

- **Obiectul și rolul psihologiei copilului mic;**
- **Psihologia copilului și a relației mamă – copil în sistemul științelor educației;**
- **Teorii principale și actuale ale psihologiei copilului mic** (Spitz – teoria hospitalismului, Bowlby – teoria atașamentului, Winnicott – teoria obiectului transitional, Anzieu – teoria importanței afectivității pentru dezvoltarea copilului, Brazelton – repere psihologice în pediatrie etc.);
- **Dezvoltarea copilului:**
 - o Dezvoltarea prenatală și nașterea; factorii ce influențează dezvoltarea;
 - o Primul an de viață – creștere, îngrijire și educație (perioada nou-născut – 0-3 luni și de sugar); principalii factori de risc în perioada primului an de viață;
 - o Dezvoltarea copilului de la 1 la 3 ani
- **Nevoi de dezvoltare a bebelușului și modalități de stimulare educativă*.** *Modalități de satisfacere a nevoilor de hrană, afecțiune, odihnă, siguranță, înțelegere, manifestare și educație ale copilului mic. Decodificarea sensului natural al unor manifestări ale copilului mic: spaieme, refuzuri, agățări, tantrumuri, încăpățânări, jocuri etc*.*
- **Reguli de bază ale îngrijirii copilului mic***

Clasa a XI-a

Disciplina: Psihologia educației. Activități de dezvoltare cognitivă, senzorio-motrică,

socio-afectivă și de dezvoltare a capacității de învățare a copilului de la 0 la 3 ani

Temele: I, II, III

I. Psihologia educației – statut teoretic și aplicativ

- Statutul interdisciplinar al domeniului, relația cu celelalte discipline psihologice și pedagogice

II. Dezvoltarea psihică și individualizarea educației

- Dimensiunile dezvoltării: fizică, cognitivă, emoțională, socială, morală, psiho-sexuală
- Dezvoltarea psihică: stadialitate, interdependență, diferențe interindividuale și consecințe în plan educațional

III. Jocul ca formă integratoare a învățării și dezvoltării copilului de la 0 la 3 ani

- Evoluția comportamentului ludic
- *Specificul învățării timpurii prin joc: imitația, explorarea, experiența, rutina**
- *Dimensiunea stimulatorie a jocului: interesul, emoțiile, inițiativa și creativitatea**

C. SPECIALIZAREA : INSTRUCTOR DE EDUCAȚIE EXTRAȘCOLARĂ

C.1 SECȚIUNEA PEDAGOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului*

Temele din programă 1, 2, 3

1. Sistemul științelor educației

- 1.1. Educația – obiect de studiu al științelor educației
- 1.2. Disciplinele educaționale și relațiile dintre ele
- 1.3. *Evoluția concepțiilor despre educație**

2. Educația – delimitări conceptuale

- 2.1. Structura educației
- 2.2. Determinările educației
- 2.3. Funcțiile individuale și sociale ale educației
- 2.4. Rolul educației în dezvoltarea personalității. Educabilitatea

3. Forme și tipuri de educație*

- 3.1. *Educația formală, nonformală, informală**
- 3.2. *Autoeducația**
- 3.3. *Educația permanentă**
- 3.4. *Interdependența formelor și a tipurilor de educație**

Clasa a XI-a

Disciplina: *Joc și învățare*

Temele I, II, III (din programa pentru specializarea educator-puericultor, cls. a XII-

a):

I. Specificul obiectului de studiu *Joc și învățare*

Jocul și învățarea: delimitări conceptuale
Necesitatea și importanța studierii jocului în perioada antepreșcolară
Rolul jocului în dezvoltarea psihosocială a copilului

II. Noțiuni generale despre joc

Jocul - activitate specific umană
Repere în evoluția teoriilor despre joc
Concepții contemporane asupra jocului
Definiții ale jocului
Funcțiile jocului
Elementele psihologice ale jocului

Clasificarea jocurilor

III. Jocul ca activitate fundamentală a copilului*

*Evoluția comportamentului de joc la copilul de 0-3 ani**

*Rolul educator-puericultorului în activitățile ludice**

*Cerințe generale privind organizarea spațiului fizic pentru educația și dezvoltarea copilului de la naștere la 3 ani**

*Jocuri și activități la alegere: caracteristici, evoluția raportului între manifestare liberă a copilului și îndrumare**

Disciplina: Educație diferențiată

Temele I, II, III (din programa pentru specializarea educator-puericultor, cls. a XII-a:

I. Educația diferențiată, delimitări conceptuale

- Principii, caracteristici, finalități, beneficii
- Clarificări terminologice: diferențiere, individualizare, personalizare, învățare centrată pe elev

II. Fundamentele socio-psiho-pedagogice ale educației diferențiate

- Tipologii ale dotării aptitudinale (subdotat, dotat, superior dotat și supradotat) și modele teoretice explicative (teoria inteligențelor multiple elaborată de Howard Gardner, modelul multifactorial elaborat de Heller și Hany etc.).
- Fundamentele psihogenetice ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii
- Fundamentele socio-culturale ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii

III. Direcții ale diferențierii intervențiilor educaționale/experiențelor de învățare*

- *Diferențierea din perspectiva educatorului: adaptarea modalităților de comunicare, a sarcinilor, a mediului psihologic**
- *Diferențierea experiențelor de învățare și dezvoltare din perspectiva copilului**
- *Specificul diferențierii intervențiilor de îngrijire și educație la copiii mici**

Clasa a XII- a

Disciplina: Managementul proiectelor educaționale

Temele din programă: I, II, III (din programa adresată claselor a XI-a pentru specializarea Instructor de educație extrașcolară)

I. Proiectul – descriere generală și concepte fundamentale

- Proiectul – delimitări conceptuale
- Ipoteze ale proiectului în context educațional
 - Învățarea bazată pe proiect: specific, structură, obiective, sarcini de învățare, modalități de finalizare a proiectului
 - Proiectul de dezvoltare instituțională
 - Proiectul de parteneriat interinstituțional

II. Managementul de proiect – esență, condiții de calitate, etape

- Managementul de proiect – definiții și tendințe contemporane în managementul de proiect
- Ciclul de viață al proiectului

- Concepte specifice în planificarea proiectului: factori interesați, metode și instrumente de analiză de nevoi, documente specifice
- Construirea planului de inițiere a proiectului: finalități, sarcini, roluri, activități și produse
- Etape de desfășurare a proiectului
 - Implementarea proiectului
 - Gestionarea resurselor
 - Monitorizarea și controlul proiectului
 - Evaluarea proiectului și integrarea feedback-ului
- Calitățile managerului de proiect: importanță, roluri, competențe manageriale generale, portretul managerului de proiect

III. Proiectul educațional – specific, tipologie, valențe formative (pentru etapa națională)

- *Clasificarea proiectelor educaționale în contexte diverse: la nivel de clasă, la nivel de școală, la nivel interinstituțional, la nivel interjudețean și național, la nivel internațional*
- *Proiectul de parteneriat educațional – condiții de calitate, roluri și responsabilități specifice, instituții comunitare ca posibili parteneri ai școlii*

C.2 SECȚIUNEA PSIHOLOGIE

Clasa a X-a

Disciplina: Psihologie generală

Temele 1, 2: 2.1, 2.2, 2.3.1, 2.3.2.

1. Obiect și noțiuni fundamentale ale psihologiei

- 1.1. Obiectul psihologiei, coordonate istorice, importanța studierii psihologiei
- 1.2. Noțiuni fundamentale ale psihologiei (procese, mecanisme, activități, funcții, însușiri fizice)
- 1.3. Noțiuni introductive despre metodele psihologiei
- 1.4. Relația psihologiei cu alte domenii ale cunoașterii (științele socio-umane, neurofiziologia, genetica, cibernetica, noile tehnologii ale informației)

2. Categoriile de mecanisme psihice

- 2.1. Mecanisme psihice de cunoaștere primară (senzații, percepții, reprezentări)
 - 2.1.1. Senzația (definire și specific psihologic, proprietăți, legile senzațiilor, rolul senzațiilor în diferite activități)
 - 2.1.2. Percepția (definire și specific psihologic, modele explicativ interpretative, mecanismele și legile percepției, formele complexe ale percepției și rolul lor în activitate)
 - 2.1.3. Reprezentarea (definire și natura contradictorie a reprezentării, specific psihologic și mecanisme, clasificare, proprietăți, rolul reprezentărilor în activitatea intelectuală)
- 2.2. Mecanisme psihice de cunoaștere superioară (gândire, memorie, imaginație)
 - 2.2.1. Gândirea

- 2.2.1.1. Definiere și caracterizare psihologică; centralitatea gândirii în procesul cunoașterii
- 2.2.1.2. Modele explicativ-interpretative ale gândirii
- 2.2.1.3. Laturile gândirii (informațională, operațională)
- 2.2.1.4. Tipuri de gândire
- 2.2.1.5. Activitățile gândirii (conceptualizarea, înțelegerea, rezolvarea problemelor)
- 2.2.1.6. Rolul gândirii în activitățile de învățare, rezolvare de probleme, creație
- 2.2.2. Memoria
 - 2.2.2.1. Definiere și caracteristici
 - 2.2.2.2. Procesele memoriei (memorarea, păstrarea, reactualizarea)
 - 2.2.2.3. Tipuri, forme ale memoriei
 - 2.2.2.4. Modele explicativ interpretative ale memoriei
 - 2.2.2.5. Legile și optimizarea memoriei
 - 2.2.2.6. Rolul memoriei în învățare; memoria și performanțele școlare
- 2.2.3. Imaginația
 - 2.2.3.1. Accepțiuni ale termenului imaginație și definirea acestuia
 - 2.2.3.2. Caracteristicile și funcțiile memoriei
 - 2.2.3.3. Formele imaginației
 - 2.2.3.4. Modalități de stimulare a imaginației creatoare la elevi
- 2.3. *Mecanisme de stimulare și de energizare a comportamentului (motivația, afectivitatea)**
 - 2.3.1. *Motivația **
 - 2.3.1.1. *Conceptul de motivație**
 - 2.3.1.2. *Trebuințe și motive**
 - 2.3.1.3. *Motivație și performanță; optimumul motivațional**
 - 2.3.2. *Afectivitatea **
 - 2.3.2.1. *Definirea și specificul proceselor afective**
 - 2.3.2.2. *Proprietățile proceselor afective**
 - 2.3.2.3. *Clasificarea trăirilor afective**
 - 2.3.2.4. *Rolul afectivității**

Clasa a XI-a

Disciplina: Psihologia vârstelor

Temele 1, 2, 3, 4, 5

1. Obiectul psihologiei vârstelor

1.1. Locul acesteia în sistemul științelor psihologice

1.2. Relațiile psihologiei vârstelor cu alte științe

2. Noțiunea de dezvoltare psihică – stadialitate

2.1. Factorii fundamentali ai dezvoltării psihice

2.2. Principalele teorii explicative

3. Caracterizarea principalelor aspecte ale dezvoltării organice și funcționare în etapa prenatală

3.1. Fenomene de prepsihism

3.2. Factori pozitivi și nocivi care pot acționa în etapa prenatală

3.3. Nașterea și adaptarea copilului la mediul extern

4. Dezvoltarea fizică de la 0 la 3 ani

- 4.1. Dezvoltarea sensibilității, debutul percepției și îmbunătățire agradată a acesteia
- 4.2. Dezvoltarea socio-afectivă și a mecanismelor verbale
- 4.3. Dezvoltarea intelectuală
- 4.4. Conștiința de sine și începuturile manifestării EU-lui
- 4.5. Dezvoltarea fizică
- 4.6. Evoluția proceselor senzoriale și logice

5. Dezvoltarea limbajului și a performanței lingvistice a preșcolarului*

- 5.1. Reglajul voluntar al conduitei, maturizarea afectivă*
- 5.2. Structuri motivaționale*
- 5.3. Dezvoltarea bazelor personalității*
- 5.4. Caracteristicile jocului în perioada preșcolară, specificul învățării, tipuri de activitate creative*
- 5.5. Adaptarea copilului la activitățile de tip preșcolar*

Clasa a XII-a

Disciplina: Psihologia educației

Temele din programă: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 (Învățarea școlară, fără 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4), 2.3, 3, 4.2, 4.3, 4.5.

1. Psihologia educației – statut teoretic și aplicativ

- 1.1. Obiect, metode și concepte de bază în psihologia educației
- 1.2. Psihologia educației în școală

2. Învățarea în contextul psihologiei educației

- 2.1. Conceptul de învățare – definiții, teorii
- 2.2. Învățarea școlară – caracteristici, factori interni și externi
- 2.3. Conceptul de învățare autonomă

3. Structura psihologică a învățării

- 3.1. Niveluri, forme și tipuri de învățare
- 3.2. Mecanismele psihice și învățarea
- 3.3. Personalitate și învățare

4. Învățarea în școală*

- 4.2. Factorii cognitivi (mecanismele psihice de cunoaștere senzorială și logică, inteligența, rezolvarea de probleme, creativitatea) și noncognitivi (motivația, voința, atenția, afectivitatea, structuri de personalitate) ai învățării în școală*
- 4.3. Strategii (primare și de suport, algoritmică, euristică, analogică, de autoreglare, asertive etc.) și stiluri de învățare (impulsiv-reflexiv, analitic-sintetic etc.)*
- 4.5. Reușită și eșec în învățarea școlară – metode și tehnici de cunoaștere a potențialului de învățare al elevilor*